

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1991:10

GUSTAV ADOLFS TORG
BEBYGGELSELÄMNINGAR 1600/1700-TAL
ARKEOLOGISK SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

GÖTE NILSSON SCHÖNBORG
CECILIA ERICSON

GÖTEBORGS HISTORISKA MUSEUM

RAPPORT

Gustav Adolfs torg, inom vallgraven, Göteborg, fornlämning 216.
Arkeologisk schaktningsövervakning.

Under januari månad 1991 kunde vid spridda tillfällen antikvariska iakttagelser göras i samband med schaktning på Gustav Adolfs Torg. I samband med att gatssten på torget skulle plockas upp och läggas om, gjordes djupare schaktning på ett par ställen på torget.

På två platser på torget kunde arkeologisk dokumentation utföras.

1. Framför nuvarande rådhuset i torgets västra del framkom träkonstruktioner.
2. I torgets sydöstra del framkom rustbädd med pålning och tegelrester.

På dessa platser kunde ej några kulturlager iakttas. Den ursprungliga markytan framkom i samband med att konstruktionerna frilades. Markytans ~~st~~öppnivå är ca +11,80 och den sterila leran begynner vid ca +11,60-11,70. Ned till dessa nivåer finns huvudsakligen sättsten till modern gatssten. Eventuella kulturlager har försvunnit i samband med ~~st~~ensättning av torget i modern tid.

1. TRÄKONSTRUKTION se plan 1.

Framför nuvarande rådhus framkom i nivå med ursprunglig markyta - ca +11,80 - en mindre träkonstruktion. Anläggningen syntes delvis som en ca 5 m lång, 0,25 m bred mörkfärgning i marken. Detta var rester av multnat trä vilket var orienterat i nord - sydlig riktning. I anläggningens norra del fanns vissa mindre trärester synliga. Konstruktionen bestod av två trästockar löpande i nord - sydlig riktning och dessa var sammankutade med en tvärstock löpande i väst - östlig riktning. Stockarna var av furu och mätte ca 0,25 breda och ca 0,20 m tjocka. Konstruktionen kan möjligen vara en del av en äldre rustbädd.

Inga daterande fynd kunde iakttas på platsen. Konstruktionens nivåläge kan indikera 1600-tal.

2. RUSTBÄDD

I togets sydöstra del framkom en större sammanhängande rustbädd ca 8 m lång i väst - östlig riktning och ca 3 m bred i nord - sydlig riktning. Rustbädden var konstruerad av trästockar ca 0,20 m breda och ca 0,20 m breda. Dessa var hoppsatta med dymlingar i korsform så att ett fyrkantigt rutnät bildats mellan dessa. I varje "ruta" fanns ca nio pålar nedslagna. Dessa var 0,12 m i diameter och nedslagna i leran. Exakt längd kunde ej avgöras då konstruktionen ej har borttagits helt. En stolpe som tidigare hade borttagits på platsen uppgavs av byggnadsarbetare ha varit ca 2 m lång, och spetsad i änden. Material furu. I anslutning till rustbädden fanns i norr ett mindre raseringslager och rester av en tegelmur vilken var orienterad i väst - östlig riktning längs med rustbädden. Mätbart tegel visade sig vara 23 x 10 x 4,5 cm. Teglet var rödfärgat. En tegelsten har insamlats och förvars i Göteborgs Historiska Museum. Rustbädden har efter dokumentation övertäckts med sand och skall bevaras under ny gatsten. Möjligen är rustbädden rester efter Göteborgs äldre rådhus - 1600-tal - vilket har legat på denna plats.

ÖVRIGT

I samband med schaktning i torgets nordöstra del framkom spridda tegelrester och ett stycke yngre rödgods - bottenfragment - tillvaratogs. Byggnadsarbetare på platsen lämnade även ett järnföremål - ev. del av en större yxa - ca 50 cm lång och 10 cm bred. Fynden förvaras vid Göteborgs Historiska museum.

TEKNISKA UPPGIFTER

I samband med undersökningen maskingrävdes vissa delar av torget kring anläggningarna. Konstruktionerna handrensades fram, dokumenterades i form av plan och profilritningar samt fotograferades i s/v och färg. Negativ förvaras i Historiska museets byggnadsvårdsavdelning. Personal vid undersökningen var: Göte Nilsson Schönborg, arkeolog, platsledare. Cecilia Ericson, arkeolog. Fotografer: Staffan Westergren och Gudrun Lönnroth.

B I L D E R

Bild 1 Anläggning 1 Träkonstruktion i torgets västra del. Foto Staffan Westergren.

Bild 2. Anläggning 2 rustbädd från öster. Foto Staffan Westergren.

P L A N E R O C H P R O F I L E R

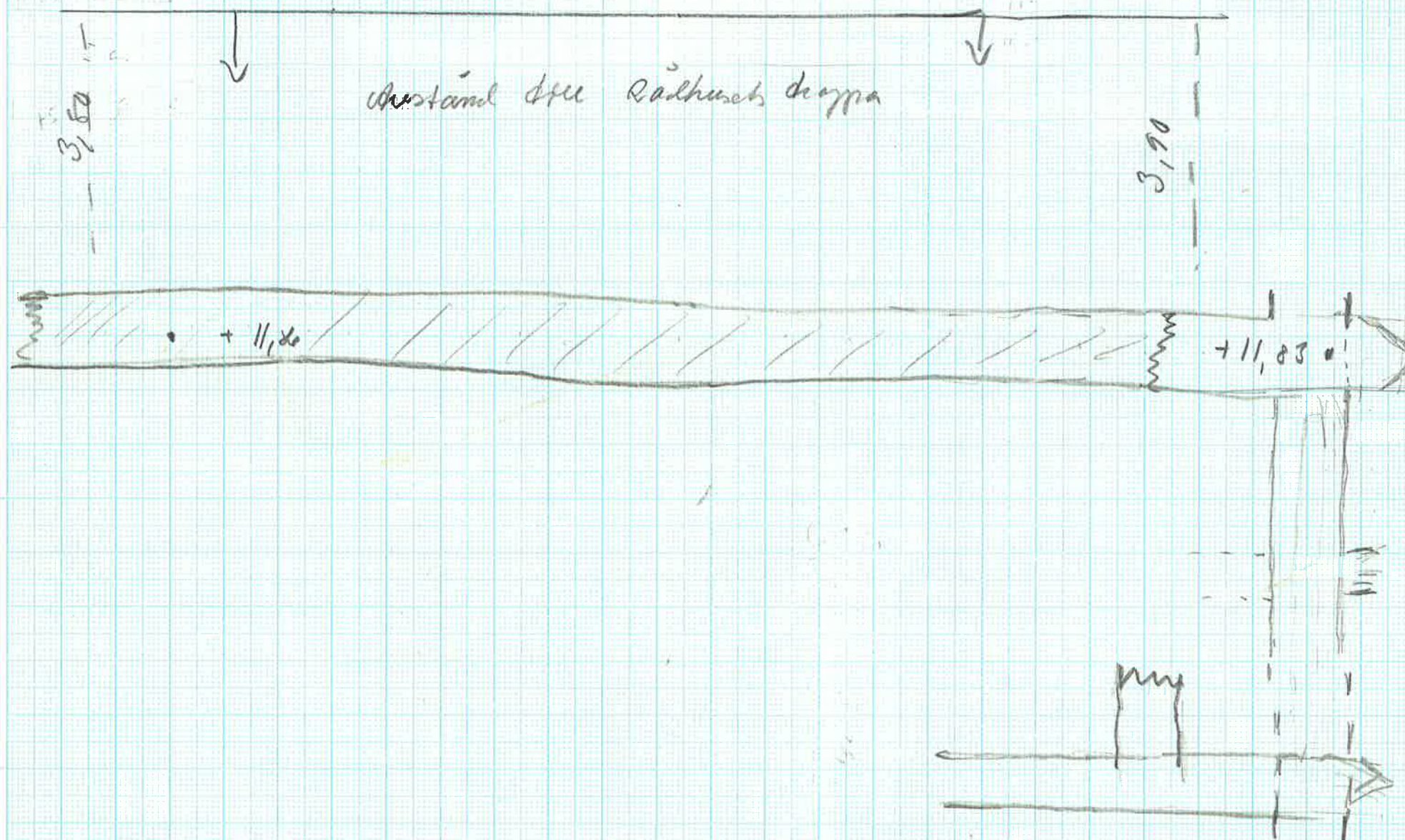
Gustaf Adolf Torg
Oft

Plan 1

Skala 1:20

Träkonstruktion
Kraft Rådhuset

18/1-91

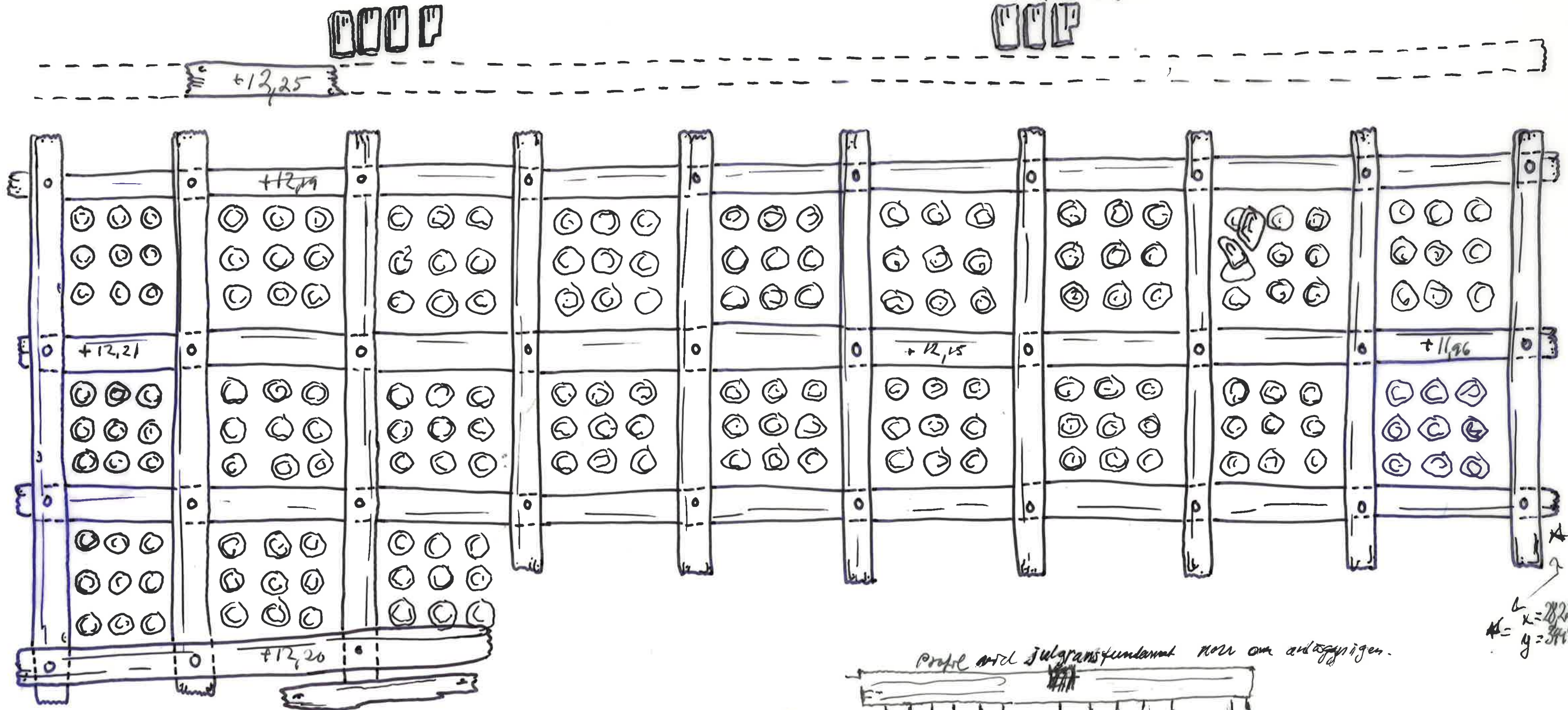
Avst. Gatans vägg ≈ 12,90

I
Skala 1:20

Stora Torget, Göteborg
sydöstra hörnet
Gamla Rådhuset, rustbädd?

91.01.30
CE

+12,30. (regel)

Profil av Julegransfundament norr om rustbädden.

x=28220
y=3442

I

Stora Torget, Göteborg
Sydöstra hörnet
Gamla Rådhuset, rustbädd?

91.01.30

C.E.

Skala 1:20

↓
N